

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Secundus. Exercitium mortificationis & virtutis, in actibus certis
& determinatis esse omnino necessarium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

gloriam, propriam æstimationem, iram, vindictam, similiaque complura minus obseruet, aut non strenuè emendet. austeritatis namque & abstinentiæ virtus, primò quidem in charitate, & in orationis frequentia radicata, alias pleræque, & singulariter spiritus virtutes, comites habere solet: si eiusmodi austeritates in Deo radicem iecerint, & non in alio aliquo spiritus vitio, pro vt complura exempla docent illum qui ex multa lectione fructum capere nouit. Vt autem in virtutis praxi solidè spiritualis Athleta deducatur, consequenter urgemus, & dicimus,

Exercitium mortificationis & virtutis, in actibus certis, & determinatis esse omnino necessarium.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Pla consideratione diuina, & humana mysteria percurrere, ipsi etiam naturæ gratum est, & consolatorium; at virtutis, & mortificationis exercitium, etiam constanti animo horrorem incutit. Tepidiores ergò ne meditationem non perfecisse videantur, dum affectum ad imitandas Saluatoris, B. Virginis, aliorumque Sæctorum virtutes, & mortificationes excitant, in genere quidem secum statuunt, ac proponunt, in omnibus Deo placere, omnia quæ recta, pia, & optima nouerint, imitari, dein nihil penitus, aut minus, quam modicum præstantes. Cum autem actiones humanæ sint singulares, ea-

rumque nullus præ momentanea successione, apud nos sit numerus, quis sincerus mortificationis amator in genere singula corriget? et si cum proposito particulari v. g. tribus vicibus hoc die contemptus suscipiis; vix tamen se hoc ex corde præstitisse comperit, quis absque propria tepiditate, & deceptione, omnia & singula, generali tali quali cogitatione, in melius emendanda, libimet persuadere audeat?

Eapropter spiritualis profectus sincerus amator, virili pectore indices fetura animaduersione seipsum determinatis actibus mortificationis, qui inordinatos appetitus respiciant, excruciet, & dicat (ò fons vitæ moriar, vt te videam; mortificem me, vt te stuar; abnegem me, vt liceat loqui tecum.) ne mors ingrediatur per *b* fenestras sensuum externorum, & internorum, addatque imaginationi, & intellectui ad antiquas & memoria recorditas species, nouissimas peiores prioribus. Si verò mysticus non vsque adeò se pronum ad immortificationes inuenierit, non ideò tamen naturam in melius commutare desinat, sed actus determinatos alicuius virtutis, puta humilitatis, mansuetudinis, &c. exercendos statuat. Virtus enim cum sit recta animi affectio, bonum sub ratione pulchri, & decoris appetens, occasionem præbebit abundantem, vt in die malo tentationis, & ariditatis non facile, ab incommutabili, ad commutabile bonum desleat. Veruntamen qui durioris certioris natu-

E 3

ram

a S. August. in soliloq. b Ierem. 9.

ram experiuntur, esto animus promptus fit; cum tamen caro sit infirma, & ad obsequendum religiosis functionibus contraria, sancto a odio in seipso ex-candescentes, statuunt illud Prophetæ. *b* Persequar inimicos meos, & comprehendam illos, & non conuertar, donec deficient; confringam illos, nec poterunt stare, donec cadant subtus pedes meos. quasi diceret, si alius gustus erga Deum mihi non sit, in hoc gaudebo, quod meipsum quoquo modo mortificare possim, qui ex mea propria imperfectione incapax sum, diuino solatio perfrui.

[Debet ergo humana natura bestialis, *c* carnalis, & indomita quibusdam violentis, & continuis exercitationibus habilitari ad spiritalia: velut iumentum indomitum, ad iuga corporalia, & onera portanda.] non tamen cum indiscreto impetu, quo aliqui vno die seipso penè suffocant, alio autem plus æquo sibi indulgent, [sed *d* natura paulatim frangenda est, & in consuetudinem illi vertenda mortificatio, idque diligenter, & irremisso studio, imò, & perseueranter; neque enim hoc vnius diei, nec modici temporis negotium est. Perseuerantia demum, quod prius molestum, ac difficile erat, iucundum, & facile reddet, vti de Sanctis legitur, qui in paucis vexati *e* in multis benè disponentur.] Qui autem in *f* minori infidelis est, & in maiori erit: & si quis in tot

auxilijs regularis disciplinæ, a quotidianis immortificationibus non abstinere, etiam tanquam porcus diuinarum consolationum margaritas conculcasset: unde iure merito aridi, & steriles ingrediuntur, & egrediuntur, sibiipsis quidem graues, feruentioribus autem intolerabiles. [naturæ enim sensualitates, *g* & oblectationes etiam in minimis exequentes, facillè refrigerant in amore, desipiunt in spiritali sapore, decrescunt in virtute, defluunt in abominandam ingratitude, & tepiditate.] Vnde & talibus dies formabuntur, & nemo *h* in eis: vt scilicet canitiem, & caluitiem annosa vita consequantur; pietate quidem, & virtute inanem, duritia autem spiritali plenam.

Cæterum actus determinatos mortificationis, & virtutis requiri per explicitum, & quotidianum propositum, ad orationis mentalis initium, & progressum in statibus incipientium & proficientium, (vt conditio sine qua non, scilicet meditatio, aspiratio, vel contemplatio decenter peragi valeant) ab eo maximè prouenit, quod ex originali peccato homo magis sit inordinatus in voluntate, quàm in intellectu. Vnde etiam facilius benè & rectè agenda cognoscit, quàm vt illa velit, & in actum deducat. intellectus enim tantummodo bonam actionem per apprehensionem incipit, voluntas autem, dum quod intellectus cognouit in opere perfi-

a de quo fusè Alphons, Madril. de meth. seru. Deo. *b* Psal. 17. *c* Harph. l. 3. p. 5. c. 34. *d* Taul. Dom. 17. post Trin. serm. 2. *e* Sap. c. 3. *f* Luc. 16. *g* Harph. l. 3. p. 3. c. 18. *h* Psal. 138.

perficit, bonum integrum, & perfectum complet. hinc etiam [non intellectus sed voluntas & virtutis simpliciter subiectum est.] quia verò modi sese mortificandi tam innumerabiles sunt, & varij, quam naturæ corruptæ, & vitæ humanæ instabilitas, ac nouæ, & se inuicē subsequentes inordinatæ inclinationes. eapropter semel pro semper obseruandū est, vt in omni tempore, actu, & occasione contra appetitum sensitium (cum moderamine tamen, & discretionē) procedat. vt v. g. si inclinetur ad loquendum, vel audiendum superflua, vana, aut nociua, vel appetat gustare, aut cogitare illicita; subito, & absque mora ab illis sese cohibeat, animum auertat, & quā maximè actus odij, & contemptus sui ipsius producat, & hoc ipsum non tantum in defectibus notabilioribus; sed etiam minimis; æque enim illaqueat funis ex filo serico tenui; quam ex grosso canabe confectus, dummodo ita ligetur aliquis, quod sui iuris non sit. Tandem vt quisque sua instituat, [Deum b nullus spiritualiter videre poterit, & mundo carnaliter viuere: mori igitur necesse est proprijs carnis cupiditatibus, si vis Deum pura mente orare:] sine pace enim & sanctimonia c nemo contemplantur Deum. Et pax quidem exercitium mortificationis, quo proprij defectus, vitia & malæ inclinationes emendantur, respicit: & [aliud martyrij d genus, non illud, quo colla secantur

ferro; sed quo spiritu facta carnis mortificantur, horrore quidem mitius, diuturnitate autem molestius.] constituit: ac seruat seipsum odiendo, ne perdat seipsum amando. Sanctimonia autem ad exercitium virtutis refertur, & perfectionis religiosæ studiosum ad omnes actus ordinatos, pios, exemplares, ac sanctos imitandos, excitat.

Interea verò, dum per vtrumque, pro vt cuiuslibet diei malitia proposuerit, tam proficiens quàm incipiens mysticus sese depurat, & adornat; sæpè in deuotione, & quiete interna, & acquirenda, & seruanda laboriosa inuenitur occupatio. [si enim passim omnibus interna illa requies, & otium innotesceret, omni profectò exteriori exercitio, ac mortificationis e studio, quæ dura sunt imperfectis, posthabitis, atque neglectis, ante tempus sese interioribus traderent exercitijs: vnde postmodum grauem acediam, & bonorum incuriam operum incursum essent.] quamuis ergo summè necessarium sit incipientibus, & proficientibus, vt per mortificationes vitia eradicent, & per virtutes omne opus bonum imitentur, pro vt hic ex proposito fusius inculcare voluimus, hæc tamen nondum sufficere, consequenter videndum est,

Quod sensibilis deuotio ordinetur ad lenimentum naturæ corruptæ; virtutis & charitatis exercitia.

ARTI-

a 1. 2. q. 56. a. 3. c. b S. Gregor 1. 18. moral. c. 28. c Hebr. 12. d S. Bernard. in Canna Dom. serm. 2. & in Cant serm. 30. e Taul. Instis c. 32.